

HAYVAN ÇİFTLİĞİ

Ceviri: CELÂL ÜSTER

GEORGE ORWELL

75. BASKI
modern

♥ can

GEORGE ORWELL

HAYVAN
ÇİFTLİĞİ

BİR PERİ MASALI

Can Modern

Hayvan Çiftliği, George Orwell
İngilizce aslından çeviren: Celâl Üster
Animal Farm

© 2001, Can Sanat Yayınları A.Ş.

İllüstrasyonlar: © Friedrich Karl Waechter

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2001

75. basım: Kasım 2023, İstanbul

Bu kitabın 75. baskısı 70 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık
San. Tic. Ltd. Şti.

Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü-İstanbul
Sertifika No: 52098

ISBN 978-975-07-1938-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

GEORGE ORWELL

HAYVAN
ÇİFTLİĞİ

BİR PERİ MASALI

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Celâl Üster

♥can

George Orwell'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bin DokuzYüz Seksen Dört, 1984

Burma Günleri, 2004

Aspidistra, 2005

Paris ve Londra'da Beş Parasız, 2015

Boğulmamak İçin, 2015

Wigan İskelesi Yolu, 2016

Papazın Kızı, 2017

Bir İdam, 2021

Selam Olsun Katalonya'ya, 2021

Edebiyat Üzerine, 2022

Savaş Günlükleri, 2022

Kitaplar ve Sigaralar, 2022

GEORGE ORWELL, 1903'te Hindistan'ın Bengal eyaletinin Montihari kentinde doğdu. Ailesiyle birlikte İngiltere'ye döndükten sonra, öğrenimini Eton College'de tamamladı. Gerçek adı Eric Arthur Blair olan Orwell, 1922-1927 yılları arasında Hindistan İmparatorluk Polisi olarak görev yaptı. Ancak imparatorluk yönetiminin içyüzünü görünce istifa etti. 1950'de yayımladığı *Shooting an Elephant* (Bir Fili Vurmak) adlı kitabı, sömürge memurlarının davranışlarını eleştiren makalelerin derlemesidir. İkinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru yazdığı *Hayvan Çiftliği*, Stalin rejimine karşı sert bir taşlamadır. Orwell'in en çok tanınan yapıtlarından *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört*, bilimkurgu türünün klasik örneklerinden biri olmanın yanı sıra, modern dünyayı protesto eden bir romandır. *Burma Günleri* ise, Orwell'in Burma'daki (bugünkü Myanmar) İngiliz sömürgeciliğini dile getirdiği ilk kitabıdır. Orwell 1950'de Londra'da öldü.

CELÂL ÜSTER, 1947'de İstanbul'da doğdu. İlkokulu Şişli Terakki Lisesi'nde okudu; İngiliz Erkek Lisesi ve Robert Academy'yi bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gördü. George Thomson'ın *Tarihöncesi Ege* adlı yapıtının çevirisiyle 1983'te *Yazko Çeviri* dergisinin Azra Erhat Çeviri Ödülü'ne değer görüldü. *İzlerimiz*, *Yeni Dergi*, *Yeni Adımlar*, *Aries*, *Sözcükler*, *Notos* gibi dergilerde çevirileri yayımlandı. Gelişim Yayınları ve Adam Yayıncılık gibi yayınevlerinde ve *AnaBritannica Genel Kültür*

Ansiklopedisi'nde editörlük yaptı. Belgelerle Türk Eczacılığı, National Geographic Fotoğraflarıyla İstanbul, Metropolis: Ana Tanrıça Kenti, Unforgettable/Unutulmaz Dizisi, Ortak Kültürel Miras: Birlik İçinde Çokluk gibi kitapların editörlüğünü; 1982-1993 ve 2008-2014 arasında *Cumhuriyet* gazetesinin kültür editörlüğünü; ilk yayımlandığı yıllarda *Cumhuriyet Kitap*'ın, uzun yıllar *P Dünya Sanatı Dergisi*'nin, 2003-2008 arasında Can Yayınları'nın yayın yönetmenliğini üstlendi. *Yeni Yüzyıl, Yeni Binyıl ve Radikal Kitap*'taki "Yeryüzü Kitaplığı" yazılarını *Cumhuriyet Kitap*'ta sürdürdü. Robert Louis Stevenson, H.G. Wells, Jaroslav Hašek, James Joyce, Isaac Bashevis Singer, D.H. Lawrence, Julius Fučík, Liam O'Flaherty, George Orwell, Wolfgang Borchert, Juan Rulfo, Iris Murdoch, Maurice Sendak, Roald Dahl, Jorge Luis Borges, İsmail Kadare, Mario Vargas Llosa, Paulo Coelho, Willis Barnstone ve John Berger gibi yazarların yapıtlarının yanı sıra Marx ve Engels'in *Komünist Manifesto*'su ve Lenin'in *Devlet ve Devrim*'i gibi Marksist klasikleri dilimize kazandırdı. Eski çağlardan günümüze ünlü yazarlar ve düşünürlerden özlü sözleri *Sözü Özü*, eski ozanlardan sevdâ şiirlerini *Aşk Olsun* adlı kitaplarda bir araya getirdi. *İngiliz ve Amerikan Edebiyatında Kısa Öykünün Büyük Ustaları* adlı bir seçki hazırladı. *Kö-rün Taşı* (2018) ve *Bir "Çevirgen" in Notları* (2019) adlı kitapları yayımlandı.

Birinci bölüm

Beylik Çiftlik'in sahibi Bay Jones, her gece yaptığı gibi kümesin kapısını örtmüŒ, ama çok sarhoŒ olduğu için tavukların girip çıktıkları delikleri kapatmayı unutmuŒtu. Avluda tökezlene tekerlene yürürken, elindeki fenerin ışığı da bir o yana bir bu yana yalpa vuruyordu. Arka kapıda botlarını çıkarıp attı, kilerdeki fiçidan son bir bardak daha bira doldurup bir dikiŒte içti, sonra üst kata çıkıp yatak odasına girdi. Bayan Jones horul horul uyuyordu.

Yatak odasının ışığı söner sönmez, çiftliğin tüm binalarında bir patırtı, bir koŒuŒturmadır başladı. Gündüzden haber salınmıŒtı: Koca Reis dedikleri, bir zamanlar ödöl kazanmıŒ kır erkek domuz, bir gece önce gördüğü garip düŒü tüm hayvanlara anlatmak istiyordu. Bay Jones ortalıktan çekilir çekilmez, herkesin büyük samanlıkta toplanması kararlaŒtırılmıŒtı. Koca Reis'e (yarıŒmaya Willingdon Güzeli adıyla katılmıŒtı, ama herkes ona Koca Reis diyordu) çiftlikte o kadar büyük bir saygı duyuluyordu ki, onun ne diyeceğini öğrenmek için herkes uykusundan olmaya razıydı.

Reis, büyük samanlığın bir köşesinde, tavandaki kiriŒlerden birinden sarkan bir fenerin aydınlattığı bir yükseltinin üzerine serili saman döŒeğine kurulmuŒtu bile.

On iki yaşındaydı, son zamanlarda gövdesi biraz yağ bağlamıştı; uzun sivri köpekdişleri hiç kesilmemiş olmasına karşın, bilge ve babacan görünen heybetli bir domuzdu. Çok geçmeden öteki hayvanlar da birbiri ardı sıra sükün ettiler; yolu yordamınca yerlerini almaya başladılar. Önce Bluebell, Jessie ve Pincher adlı üç köpek görüldü; ardından domuzlar geldiler, yükseltinin hemen önündeki samanların üzerine yerleştiler. Tavuklar pence-re eşiklerine tünediler, güvercinler çatı kirişlerine konular, koyunlarla inekler domuzların arkasına uzanıp geviş getirmeye koyuldular. Boxer ve Clover adlı iki araba atı içeri birlikte girdiler; samanların arasında göremeyecekleri kadar küçük bir hayvan bulunabileceği kaygısıyla ağır ağır yürüyor, kılı, kocaman ayaklarını yere usulca basıyorlardı. Clover, orta yaşlı sayılabilecek, iriyarı, anaç bir kısraktı; dördüncü tayını doğurduktan sonra eski endamını bir türlü bulamamıştı. Boxer ise neredeyse iki metre yüksekliğinde, iki beygir gücünde, çok iri bir hayvandı. Alnından burnunun üstüne doğru inen akıtma onu biraz ahmak gösteriyordu; gerçekten de çiftlikteki hayvanların en zekisi sayılmazdı, ama sağlam kişiliği ve akıllara durgunluk veren çalışkanlığıyla herkesin saygısını kazanmıştı. Atların ardından, beyaz keçi Muriel ile Benjamin adlı eşek göründüler. Benjamin, çiftliğin en yaşlı, en huysuz hayvanıydı. Ağzından bal damladığı söylenemezdi, ama az söyler, öz söylerdi: “Tanrı bana sinekleri kovayım diye bir kuyruk vermiş; ama keşke sinekler de olmasaydı, kuyruğum da.” Çiftlikteki hayvanlar arasında bir tek o hiç gülmezdi. Neden gülmediğini soranlara, “Gülünecek ne var ki?” diye karşılık verirdi. Ama, açıkça belli etmemesine karşın, Boxer’a hayrandı; ikisi pazar günlerini birlikte geçirir, genellikle meyve bahçesinin arkasındaki çayırda hiç konuşmadan yan yana oturlardı.

İki at henüz yere uzanmışlardı ki, annelerini yitirmiş yavru ördekler ciyak ciyak bağırarak birerlekol halinde samanlığa girdiler; paytak paytak koşturuyor, ayaklar altında ezilmeyecekleri bir yer arıyorlardı. Clover, kocaman ön ayağıyla ördek yavrularının çevresine bir duvar ördü; onlar da oraya sığınıp birbirlerine sokuldular ve o saat uykuya daldılar. Son anda, Bay Jones'un iki tekerlekli arabasını çeken saçı uzun aklı kısa, beyaz kısrak Mollie çıkageldi; ağzında kesmeşekeri, süzüm süzüm süzülerek içeri girdi. Kendine önlerde bir yer seçti; bakışları üzerinde toplamak umuduyla kırmızı kurdelelerle örülü beyaz yelesini iki yana sallamaya başladı. Son olarak da kedi göründü; huyu kurusun, hemen en sıcak yeri aranmaya başladı, sonunda Boxer ile Clover'ın arasına sığıştı; Koca Reis'in söylevinin sonuna kadar –söylediklerinin bir tekine bile kulak vermeden– keyifli keyifli mırlayıp durdu.

Arka kapının oradaki tünekte uyuyan evcil kuzgun Moses'ı saymazsak, hayvanların tümü gelmişti artık. Reis, baktı ki herkes yerini almış suspus bekliyor, gırtlığını temizleyip konuşmaya başladı:

“Yoldaşlar, dün gece garip bir düş gördüğümü hepiniz biliyorsunuz. Düşe sonra geleceğim. Size daha önce başka bir şey söylemek istiyorum. Yoldaşlar, fazla bir ömrüm kaldığını sanmıyorum. Onun için, bugüne kadar edindiğim bilgileri, deneyimleri sizlere aktarmayı görev biliyorum. Çok uzun yaşadım, ağılımda bir başıma yatarken düşünecek çok zamanım oldu; bu dünyanın düzenini, yaşamakta olan her hayvan kadar kavradığımı söyleyebilirim. Bugün sizlerle konuşmak istediğim de bu işte.

“Evet yoldaşlar, yaşadığımız hayat nasıl bir hayattır? Açıkça söylemekten korkmayalım: Şu kısa ömrümüz yoksulluk içinde, sabahtan akşama kadar uğraşp didin-

mekle geçip gidiyor. Dünyaya geldikten sonra yaşama-
mıza yetecek kadar yiyecek verirler; ayakta kalanlarımızı
canı çıkana kadar çalıştırırlar; işlerine yaramaz duruma
geldiğimizde de korkunç bir acımasızlıkla boğazlarlar.
İngiltere’de, bir yaşına geldikten sonra, hiçbir hayvan
mutluluk nedir bilmez, hiçbir hayvan dinlenip eğlene-
mez. İngiltere’de hiçbir hayvan zgr değildir. Hayatımız
sefillikten, kölelikten başka nedir ki! İşte, tüm Çıplaklı-
đıyla gerçek budur.

“Peki, bu durum, Doğa’nın bir yasası mıdır? lke-
miz, topraklarında yaşayanlara düzgün bir hayat suna-
mayacak kadar yoksul mudur? Hayır, yoldaşlar, asla! İngiltere toprakları bereketlidir; havası suyu iyidir yurdu-
muzun; bugün bu ülkede yaşayan hayvanlardan çok da-
ha fazlasına bol bol yiyecek sağlayabilir. Yalnızca şu bi-
zim çiftlik bile bir düzine atı, yirmi ineği, yüzlerce koyu-
nu besleyebilir; besleyebilir ne demek, onlara bugün bi-
zim hayal bile edemeyeceğimiz kadar rahat ve onurlu
bir hayat yaşatabilir. Öyleyse, bu sefilliğe neden boyun
eğelim? İnsanlar, emeğimizle rettiklerimizin neredeyse
tümünü bizden alıyorlar. İşte, yoldaşlar, tüm sorunları-
mızın yanıtı burada. Tek bir sözcükte özetlenebilir: İnsan.
Tek gerçek düşmanımız İnsan’dır. İnsan’ı ortadan kal-
dırın, açlığın ve köle gibi çalışmanın temelindeki neden
de sonsuza dek silinecektir yeryüzünden.

“İnsan, üretmeden tüketen tek yaratıktır. Süt ver-
mez, yumurta yumurtlamaz, sabanı çekecek gücü yok-
tur, tavşan yakalayacak kadar hızlı koşamaz. Gene de,
tüm hayvanların efendisidir. Hayvanları çalıştırır, karşılı-
đında onlara açlıktan ölmeyecekleri kadar yiyecek verir,
geri kalanını kendine ayırır. Bizse emeğimizle tarlayı s-
rer, gbremizle toprağı besleriz; oysa hiçbirimizin pos-
tundan başka bir şeyi yoktur. Siz, şu karşımda oturan
inekler; bu yıl kaç bin litre süt verdiniz? Güçlü kuvvetli

danalar yetiştirmek için gerekli olan sütleriniz nereye gitti? Her bir damlası düşmanlarımızın midesine indi. Siz, tavuklar; bu yıl kaç yumurta yumurtladınız, o yumurtaların kaçından civciv çıkarabildiniz? Tümüne yakını pazarda satıldı, Jones ve adamlarına para kazandırdı. Ve sen, Clover, doğurduğun o dört tay nerede; yaşlandığında sırtını dayayacağın, keyfini süreceğin o taylar nerede? Dördü de bir yaşına geldiklerinde satıldı; onları bir daha hiç göremeyeceksin. İnsanlara verdiğin o dört tay ve tarlalardaki emeğinin karşılığında bir avuç yem ve soğuk bir ahırdan başka ne gördün?

“Kaldı ki, yaşadığımız şu sefil hayatın doğal sonuna varmasına bile izin vermezler. Ben gene talihli sayılırım, onun için pek o kadar yakınmıyorum. On iki yaşındayım, dört yüzden fazla çocuğum oldu. Bir domuz için çok doğal. Ama hiçbir hayvan sonunda o gaddar bıçaktan kaçamaz. Siz, karşımda oturan genç domuzlar; bir yıla kalmaz, bıçağın altında ciyaklaya ciyaklaya can verirsiniz. İnekler, domuzlar, tavuklar, koyunlar; bu korkunç son hepimizi bekliyor, hepimizi. Atların ve köpeklerin yazgısı da bizimkinden farklı sayılmaz. Sen, Boxer, şu koca kasların gücünü yitirmeyegörsün, Jones o saat, sakat ve kocamış atları alan kasaba satar seni. Kasap da gırtlığını keser, kazanda kaynatıp av köpeklerine mama yapar. Köpeklere gelince; yaşlanıp dişleri dökülmeyegörsün, Jones boyunlarına bir taş bağlar, en yakın göle atar.

“Öyleyse, yoldaşlar, bu hayatta başımıza gelen tüm kötülüklerin insanların zorbalığından kaynaklandığı gün gibi açık değil mi? şu İnsanoğlu’ndan kurtulalım, emeğimizin ürünü bizim olsun. İşte o zaman zengin ve özgür olacağız. Öyleyse, ne yapmalı? Gece gündüz, var gücümüzle insan soyunu alt etmeye çalışmalı! İşte, söylüyorum yoldaşlar: Ayaklanın! Bu Ayaklanma ne zaman gerçekleşir bilemem, bir haftaya kadar da olabilir, yüz yıla

kadar da; ama Şu ayaklarımın altındaki samanı gördüğüm gibi görüyorum: Hak er geç yerini bulacaktır. Yoldaşlar, Şu kısa ömrünüzde bunu aklınızdan çıkarmayın! Ve en önemlisi, bu öğüdümü sizden sonra gelenlere iletin ki, gelecek kuşaklar zafere kadar savaşsın.

“Ve yoldaşlar, kararlılığınız asla, ama asla sarsılmasın. Hiçbir tartışma sizi yolunuzdan saptırmasın. İnsan ile hayvanların ortak bir çıkarı vardır, birinin dirliğı öbürlerinin de dirliğidir, diyenler çıkabilir. Onlara sakın kulak asmayın. Hepsi yalan. İnsanoğlu, kendinden başka hiçbir yaratığın çıkarını gözetmez. Bu savaşımızda hayvanlar arasında tam bir birlik kurun, kusursuz bir yoldaşlık sağlayın. Bütün insanlar düşmandır! Bütün hayvanlar yoldaştır!”

Tam o sırada müthiŐ bir gürültü koptu. Koca Reis konuşurken, deliklerinden dışarı süzülen dört iri sıçan, arka ayaklarının üzerine oturmuş, onu dinlemeye koyulmuşlardı. Köpekler, onları görür görmez saldırıya geçmişler; sıçanlar çarçabuk deliklerine kaçarak canlarını zor kurtarmışlardı. Reis, ön ayağını kaldırarak herkesi susturdu:

“Yoldaşlar. Çözmemiz gereken bir sorun var. Sıçanlar ve tavşanlar gibi yabancı hayvanlar, dostumuz mu, düşmanımız mı? Oylamaya koyalım. Şu soruyu soruyorum: Sıçanlar yoldaşımız mıdır?”

Hemen oylamaya geçildi; çok büyük bir çoğunlukla sıçanların yoldaş olduklarına karar verildi. Yalnızca dört karşı oy çıkmış, onlar da üç köpekle kediden gelmişti. Sonradan, kedinin hem evet, hem de hayır oyu kullanıldığı anlaşıldı. Koca Reis, sözünü sürdürdü:

“Daha fazla bir Şey söyleyecek değılim. Yalnız tekrarlamak istediğim bir nokta var: İnsan’a ve onun başının altından çıkan tüm uğursuzluklara karşı düşmanca davranmanın göreviniz olduğunu hiçbir zaman akıldan çı-

karmayın. İki ayaklılar düşmanımızdır. Dört ayaklılar ve kanatlılar dostumuzdur. Şunu da unutmayın ki, İnsan'a karşı savaşırken sonunda ona benzememeliyiz. Onu alt ettiğiniz zaman bile, onun kötü alışkanlıklarını benimsemeye kalkmayın. Hiçbir hayvan asla bir evde yaşamamalı, yatakta yatmamalı, giysi giymemeli, içki ve sigara içmemeli, paraya el sürmemeli, ticaretle uğraşmamalı. İnsan'ın bütün alışkanlıkları kötüdür. Ve en önemlisi, hiçbir hayvan kendi türünden olanlara zorbalık etmemeli. Güçlüsü güçsüzü, akıllısı akılsızı, hepimiz kardeşiz. Hiçbir hayvan başka bir hayvanı öldürmemeli. Bütün hayvanlar eşittir.

“Yoldaşlar, artık dün gece gördüğüm düşten söz edebilirim. Tam olarak anlatmam mümkün değil, ama İnsan ortadan kalktıktan sonra yeryüzünün nasıl bir yer olacağını gördüm diyebilirim. Çoktandır unutmuş olduğum bir şeyi anımsadım. Yıllar önce, ben küçük bir domuzken, annem ve öteki dişi domuzlar, yalnızca ezgisini ve ilk üç sözcüğünü bildikleri eski bir şarkı söylerlerdi. Şarkının ezgisini çocukken öğrenmiştim, ama nicedir aklımdan çıkmıştı. Dün gece düşümde geri geldi şarkının ezgisi. Dahası, şarkının sözlerini de anımsadım. Hiç kuşukum yok, hayvanların çok eski çağlarda söyledikleri, kuşaklardır unutulmuş olan şarkının sözleriydi bunlar. Şimdi, yoldaşlar, size bu şarkıyı söyleyeceğim. Yaşlıyım, sesim kısık, ama ezgisini öğrettiğim zaman siz şarkıyı çok daha güzel söyleyebilirsiniz. Şarkının adı, *İngiltere'nin Hayvanları.*”

Koca Reis, gırtlığını temizleyip şarkıya başladı. Gerçekten de kısık sesi, ama hiç de fena söylemiyordu. Şarkının coşkulu bir ezgisi vardı, *Clementine* ile *La Cucuracha* arası bir şarkıydı. Sözleri şöyleydi:

İngiltere ve İrlanda'nın hayvanları,
Bütün ülkelerin, bütün iklimlerin hayvanları,
Kulak verin müjdelerin en güzeline,
Düşlediğimiz Altın Çağ önümüzde.

Er geç bir gün gelecek,
Zorba İnsan devrilecek,
İngiltere'nin bereketli topraklarında
Yalnızca hayvanlar gezinecek.

Burnumuza geçirilen halkalar,
Sırtımıza vurulan semer sökülüp atılacak,
Karnımıza saplanan mahmuz çürüyüp paslanacak,
Acımasız kırbaç bir daha şaklamayacak.

Zenginlikler düşlere sığmayacak,
Buğdayı arpası, yulafı samanı,
Yoncası, baklası, pancarı,
O gün hepsi bizim olacak.

İngiltere'nin çayırları daha yeşil,
Irmakları daha aydınlık olacak,
Rüzgârlar daha tatlı esecek,
Biz özgürlüğümüze kavuşunca.

O günü göremeden ölüp gitsek de,
Herkes bu uğurda savaşmalı,
İneklerle atlar, kazlarla hindiler el ele,
Özgürlük uğruna ter akıtmalı.

İngiltere ve İrlanda'nın hayvanları,
Bütün ülkelerin, bütün iklimlerin hayvanları,
Kulak verin müjdeme, haber salın her yere,
Düşlediğimiz Altın Çağ önümüzde.

Şarkı, hayvanların yüreğine yabanıl bir coşku salmıştı. Reis daha sonuna gelmeden, hep birlikte söylemeye başlamışlardı. En aptalları bile şarkının ezgisini ve birkaç sözünü kapmıştı; domuzlar ve köpekler gibi akıllı olanlarıysa şarkının tümünü birkaç dakikada ezberlemişti. Birkaç denemeden sonra, hep bir ağızdan söyledikleri *İngiltere'nin Hayvanları* ile inledi çiftlik. İnekler böğürüyor, köpekler havlıyor, koyunlar meliyor, atlar kişniyor, ördekler vaklıyordu. O kadar hoşlarına gitmişti ki, şarkıyı baştan sona tam beş kez söylediler; Bay Jones uyanmasa, belki de sabaha kadar söyleyeceklerdi.

Ama ne yazık ki, Bay Jones gürültüden uyandı; avluya tilki girdiğini sanarak yatağından fırladı. Her zaman yatak odasının köşesinde duran tüfeğini kaptığı gibi karanlığa saçma yağdırdı. İri saçmalar samanlığın duvarına saplanır saplanmaz, toplantıdaki hayvanlar çil yavrusu gibi dağıldılar. Herkes yattığı yere koştu. Kuşlar tüneklerine sıçradılar, hayvanlar saman döşeklerine uzandılar. Çok geçmeden bütün çiftlik uykuya daldı.

İngiliz yazar George Orwell, ülkemizde daha çok *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört* (1984) adlı kitabıyla tanınır. *Hayvan Çiftliği*, onun çağdaş klasikler arasına girmiş bir diğer çok ünlü eseridir. 1940'lar-
daki "reel sosyalizm" in eleştirisi olan bu roman, dünya edebiyatında yergi türünün başyapıtlarından biri olarak kabul edilir.

Hayvan Çiftliği'nin başkişileri hayvanlardır. Bir çiftlikte yaşayan hayvanlar, kendilerini sömüren insanlara başkaldırıp çiftliğin yönetimini ele geçirir. Amaçları daha eşitlikçi bir topluluk oluşturmaktır. Aralarında en akıllı olan domuzlar, kısa sürede önder bir takım oluşturur; ama devrimi de yine onlar yolundan saptırır. Ne yazık ki insanlardan daha baskıcı, daha acımasız bir diktatörlük kurulmuştur artık. George Orwell, bu romanında tarihsel bir gerçeği eleştirmektedir. Romandaki önder domuzun, düpedüz Stalin'i simgelediği açıktır. Diğer kahramanlar gerçek kişileri çağıştırmaları da, bir diktatörlük ortamında olabilecek kişilerdir.

Altbaşlığı *Bir Peri Masalı* olan *Hayvan Çiftliği*, bir masal anlatımıyla yazılmıştır; ama küçükleri eğlendirecek bir peri masalı değil, çarpıcı bir politik taşlamadır.

#İngilizEdebiyatı #alegori #sosyalizm #stalin #napoleon #sovyetlerbirliği

 can

can yayinlari.com | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

roman

ISBN: 978-9953-07-1938-7

9 789750 719387